

Český národní komitét pro dlouhodobý ekologický výzkum – ILTER

Zápis ze 3. zasedání ČNK pro ILTER dne 22. listopadu 2010 v Praze, Národní 3

Přítomni: Andrle Jaroslav, Dušek Jiří, Hédl Radim, Hruška Jakub, Jelínková Eva, Krahulec František, Krám Pavel, Schlaghamerský Jiří, Vrba Jaroslav; Chobot Karel, Suchomel Josef

Omluveni: Křenová Zdenka, Rusek Josef, Straškrábová Viera, Vrška Tomáš

Hosté: Adam Dušan, Fajmon Karel, Hůla Petr, Karešová Petra, Petřík Petr

Program:

1. Zahájení, kontrola zápisu z minulého zasedání – Vrba:

připraveny nové webové stránky – *splněno*

Radě pro zahraniční styky (RZS) AV ČR navrženo doplnění ČNK pro ILTER o 4 členy:

Karel Chobot, Viera Straškrábová, Josef Suchomel, Tomáš Vrška (RZS zatím neprojednala) – *splněno*

2. Stručné informace o mezinárodních akcích:

a) **LTER-Europe Lodž** – Andrle (viz podklady *Lodz-zaznam.doc* a *Minutes_7-LTER-Europe_Conf_Lodz_v05.doc*): prezentoval nový CZ LTER Network. Byla navržena klasifikace ploch, např. tzv. Master site by měl mít velmi dobré přístrojové vybavení. Pozn. Dušek: Mokrý louky na Třeboňsku by splňovaly. Pozn. Jelínková: Klasifikace nebyla na zasedání LTER-Europe v Izraeli schválena.

b) **ILTER ACM Sede Boqer** – Jelínková (viz podklady *Zprava_Izrael_EJ_2010.doc* a *ILTER-2010-Israel-Coordinating_Committee_Meeting_minutes-August_2010.doc*):

c) **ALTER-net a LTSER konference Vídeň** – Vrba: účast V. Straškrábová a J. Straková (doktorandka PřF JU) – Jan Dick z Velké Británie organizovala workshop k projektu Ecosystem Services and Biodiversity (Z. Křenová zvažovala zapojení Šumavy).

3. Aktualizace internetových stránek CZ-LTER – Vrba:

Nové stránky (<http://www.lter.cz/>) jsou funkční, postupně doplňovány údaje k jednotlivým plochám a platformám (výborná spolupráce většiny koordinátorů), jsou na nich umístěny např. i zápisy ze zasedání ČNK. Doména byla z KRNAP převedena na Biologické centrum AV ČR (správce Vrba). Pokud mají jednotlivé české plochy webové stránky i někde jinde, měly uvést odkaz do informací o plochách na www.lter.cz. Bude ještě třeba doplnit mapu s lokalizací CZ ploch. Hédl ohodnotil web jako výborný. Plochy by se na webu ještě daly rozdělit/klasifikovat podle zaměření výzkumu a podle ekosystémů.

Dále diskutována vhodnost a srozumitelnost (tuzemská i mezinárodní) názvů ploch – např. Adam tlumočil přání přejmenovat plochu Žofínský prales na Pralesy Novohradských hor, což nezískalo jednoznačnou podporu (Žofín je mezinárodní značka) – doporučeno pralesy ještě prodiskutovat (terminologicky vhodné ekvivalenty *pralesy/natural forests*); Krám a Hédl navrhli drobné úpravy anglického označení ploch.

Závěr: Koordinátoři ploch mohou navrhnout příp. úpravy do konce roku Vrbovi.

4. Databáze publikací pro LTER-Europe – Vrba:

Požadavek sekretariátu LTER-Europe bude možné splnit po doplnění publikací na web.

Závěr: Jelínková poté připraví souhrnnou excelovou tabulku se seznamem publikací z jednotlivých ploch, soubor předá koordinátorům ploch ke kontrole a doplnění, potom se pošle do sekretariátu.

5. Revize a doplnění národní sítě CZ-LTER:

a) budování LTSEER platformem – trochu vážne v Krkonoších i na Šumavě:

V Krkonoších – vhodné plochy (např. tundru) rozšířit do KPN (aby nekončily státní hranicí); Rada KRNAP schválila Koncepti monitoringu a výzkumu (viz <http://www.krnapp.cz/vyzkum-a-monitoring/>), vč. monitoringu turismu a socioekonomického výzkumu; J. Andrlle jednal v Lodži s K. Krauze – Polsko má v KPN hydrobiologickou plochu LTER Maly Staw, ale zatím žádá odezva.

Závěr: Vrba oficiálně zkontaktuje K. Krauze kvůli bilaterální LTSEER.

Na Šumavě – dobrá spolupráce s NPBW; velký potenciál přeshraničního LTER (zatím nevynezeny společné přeshraniční plochy (smrčiny, příp. rašeliniště, výškové transeky, telemetrie aj.) a LTSEER (socioekonomické studie, metodika prof. Joba přeložena, MŽP zadalo i na české straně); Z. Křenová skončila na Správě, zůstává v regionu (spolupráce s NPBW, koordinace ploch, příprava projektu centra Silva Gabreta na Kvildě).

b) Revize zrušení plochy LTER v BR/CHKO Křivoklátsko – P. Karešová, P. Hůla (viz *Obhajoba Kriv_ploch_rijen2010.pdf* a *STUDIE_krivokl_lesy.pdf*):

Orientace výzkumu na působení zvěře na biodiverzitu – výzkum IFER (standardní metodika jako pro Vojenské lesy), víc než 85 % poškození porostů nejsou-li chráněny; od 1993 sledování společenstev – vliv zvěře, sledování vývoje vegetace, půdní chemismus, fauna, pleše Velká pleš a Týřov – vývoj primárního bezlesí, problém s muflony – vliv zvěře; letos instalace meteostanice; Petřík – zpracována publikace o Křivoklátských pleších. Hedl – výhoda lokality je škála ekosystémů (doubřavy, bučiny, pleše), nevýhoda je omezená možnost kontroly (při publikaci problém = sampling design), nové plochy už mají dobrý design; do budoucna se dá vylepšit (přidat kontrolní plochy je otázka množství práce).

Závěr: přiznat status *kandidátská plocha s dvouletou zkušební lhůtou* (koordinátorka P. Karešová) – vymyslet vhodné názvy plochy; kritéria = publikovat, doplnit design stávajících ploch a sledování, pokusit se napsat projekt na tyto plochy, zajistit trvalou udržitelnost LTER (jednomyslně, 9 pro).

V další diskusi zatím nedoporučeno zařazení nádrže Klíčava (není záruka udržitelného výzkumu, chybí garant, koordinátor).

6. InfoBase – evropská databáze LTER – Vrba:

Možnosti zadávání metadat/metainformací v Excelu (všeobecně dostupnější, podrobnosti na http://www.lter-europe.net/info_manage/infobase-entry-tool); nutno pečlivě zvažovat a odsouhlasit, jaké metainformace do evropské a globální sítě vložíme, protože je velmi obtížné vzniklé chyby odstranit! Každá plocha nemusí vyplňovat totéž, ale měly by tam být hlavně dlouhodobě sledované parametry – např. floristické a faunistické údaje (každou chvíli call na biodiverzitu), strukturovat do detailů (malí savci, ptáci, nejen obratlovci, atd.); uvádět formát, v němž jsou data dostupná. Dušek: kromě evropské InfoBase existuje také americká Morpho (v jazyku EML), kterou využívá US LTER (uživatelsky jednodušší), ale podle Davida Blankmana slouží k archivaci jednotlivých datových tabulek, zatímco InfoBase je databáze ploch. Vrba: základní celosvětová databáze (přehled) ploch v síti ILTER je také na adrese www.mexlter.org.mx.

Závěr: Vrba připraví a rozešle tabulku koordinátorům, aby mohli začít vyplňovat, potom shrne, aby se mohlo hromadně odeslat Johannesu Peterseilovi.

7. Výzkumné projekty a LTER monitoring, spolupráce na projektech:

Ukazuje se, že (neformální) spolupráce mezi českými plochami LTER už existuje (viz např. projekt CzechGlobe, Pralesy apod.) – nutno zvýšit informovanost (webové stránky, databáze), zadat vhodná klíčová slova.

Závěr: Hedl a Andrlle zpracují návrh, jak na našem webu přefiltrovat plochy podle toho, do jakých ekosystémů patří.

Členové ČNK i koordinátoři ploch LTER mají zájem o případnou účast v připravovaných (mezinárodních) projektech v rámci ILTER, chtějí být informováni, mají zájem o přeposlání zpráv a výzev k účasti na projektech, které přicházejí např. prostřednictvím národního koordinátora.

Závěr: Přeposílat všechny e-mailové výzvy a informace o projektech všem koordinátorům a členům ČNK pro ILTER.

Diskutovány další zdroje financování: GAČR, NAZVA, evropské fondy, mezinárodní spolupráce; projekty LIFE, LIFE+ apod. Pozn. Petřík a Andrlé: projekty LIFE, zařazení do ESFRI = projekty na infrastrukturu, málo ekosystémového výzkumu; LIFE je zaměřen na výzkum opatření a dopadů management.

Zapsali: Jelínková, Vrba